

Aansprakelijkheidsverzekering voor Bedrijven

Polisvoorwaarden

AVB 01012020

Inleiding

Met deze Aansprakelijkheidsverzekering voor Bedrijven wordt schade vergoed die u of uw medewerkers onder werktijd toebrengen aan anderen.

Dit zijn de polisvoorwaarden van deze verzekering. Hierin staat onder andere:

- welke regels er gelden;
- wat de verplichtingen van u en ons zijn;
- hoe de premie wordt vastgesteld;
- op welke vergoedingen of hulp u recht heeft;
- wat u moet doen bij schade.

Het is belangrijk dat u deze polisvoorwaarden goed doorleest. Zo weet u precies wat u moet doen en waarop u recht heeft.

Als u een verzekering bij ons afsluit, ontvangt u van ons een polisblad. Op dit polisblad staat welke dekkingen u heeft verzekerd. Hierop kan ook staan dat er nog bijzondere voorwaarden van toepassing zijn. Bewaar uw polisblad, met de daarbij behorende documenten goed.

Hoe leest u deze polisvoorwaarden?

In de inhoudsopgave kunt u het onderwerp vinden waarover u meer wilt lezen. Zo kunt u altijd snel terugvinden wat u zoekt.

Na een uitleg van gebruikte begrippen beschrijven we de Algemene Voorwaarden. Dit zijn de voorwaarden die voor de hele verzekering gelden. Daarna beschrijven we de voorwaarden per dekking. Welke dekking u heeft verzekerd staat op uw polisblad.

Als u wilt weten of wij uw schade vergoeden kijkt u niet alleen naar wat wel verzekerd is, maar is het belangrijk ook te kijken naar wat niet verzekerd is. Ook het eigen risico, de maximum vergoeding of andere bijzonderheden zijn mogelijk van invloed op de hoogte van de uitkering.

Wilt u meer informatie?

Heeft u vragen over deze verzekering? Neem dan gerust contact met ons op. U kunt ons bereiken via telefoonnummer +31 (0)528 29 29 99. Is de verzekering gesloten via een tussenpersoon? Neem dan contact op met uw tussenpersoon. Ook op onze website, www.tvn.nl, vindt u uitleg over deze verzekering.

Inhoudsopgave

Uitleg van gebruikte begrippen	4
Algemene voorwaarden	5
1. Bij wie bent u verzekerd?	5
2. Welke regels zijn er voor het begin en het einde van de verzekering?	5
2.1. Ingangsdatum en verlenging van de verzekering	5
2.2. Wanneer kunt u de verzekering beëindigen?	5
2.3. Wanneer kunnen wij de verzekering beëindigen?	5
3. Mogen wij de voorwaarden of premie wijzigen?	5
4. Hoe gaan wij om met uw persoonsgegevens?	6
5. Wat kunnen wij doen in geval van fraude?	6
6. Wat kunt u doen bij klachten?	6
7. Wat zijn uw verplichtingen?	6
7.1. Wat verwachten wij van u?	6
7.2. Wat als u zich niet aan de verplichtingen houdt?	6
8. Wat moet u doen bij wijziging van bedrijfsactiviteiten of bij bedrijfsovername?	6
9. Hoe stellen wij de premie vast?	6
10. Welke regels gelden er voor de premiebetaling?	7
10.1. Betaling eerste premie	7
10.2. Betaling volgende premies	7
11. Wat is niet verzekerd?	7
12. Is de schade ook verzekerd onder een andere verzekering?	7
13. Wanneer verhalen wij de betaalde schade?	7
14. In welke landen bent u verzekerd?	7
15. Wat moet u doen bij schade?	8
15.1. Wat moet u doen als u schade heeft?	8
15.2. Wat moet u weten als u schade heeft?	8
15.3. Wie stelt de schade vast?	8
16. Wanneer meldt u de schade bij ons?	8
16.1. Melding binnen looptijd van de verzekering	8
16.2. Schade ontstaan voordat de verzekering is ingegaan (inloop)	8
16.3. Omstandighedenmelding	8
16.4. Verlenging van de meldingstermijn (uitloop, namelding)	8
17. Hoe is schade door terrorisme geregeld?	9
Waarvoor bent u verzekerd?	9
18. Bedrijfsaansprakelijkheid	9
18.1. Aanvullende dekking Laad-/losmaterieel van derden	12
19. Werkgeversaansprakelijkheid	13
20. Productaansprakelijkheid	13
21. Beperkte Milieuaansprakelijkheid	14
22. Milieuschade	14
22.1. Eigen locatie en locatie van derden	14
22.2. Aanvullende dekking Inkomende milieuschade	16
22.3. Bedrijfsschade door sanering van de eigen locatie	16
22.4. Aan welke regels moet u voldoen voor de dekking voor milieuschade?	16
22.5. Regels voor sanering	17
22.6. Verweerbijstand voor saneren	17

Uitleg van gebruikte begrippen

Om deze polisvoorwaarden zo begrijpelijk mogelijk voor u te maken, leggen wij enkele begrippen en woorden uit. Hieronder vindt u de begrippen die voorkomen in deze voorwaarden. De begrippen die we gebruiken bij de voorwaarden per dekking worden in dat hoofdstuk apart uitgelegd.

- **Aanspraak:** een vordering tot schadevergoeding die ontstaat door een handelen of nalaten van verzekerde. Vorderingen die met elkaar te maken hebben worden als één aanspraak gezien.
- **Dekking:** hierin wordt omschreven tegen welke risico's u verzekerd bent. Deze verzekering kent verschillende dekkingen.
- **Derden:** iedereen behalve de aansprakelijk gestelde verzekerde. Hiervoor gebruiken we ook het begrip 'ander'.
- **Fraude:** er is sprake van fraude wanneer u ons opzettelijk misleidt of probeert te misleiden om een vergoeding of prestatie te krijgen waarop geen recht bestaat. Onder fraude valt ook het op een andere manier voordeel proberen te halen, zonder dat recht bestaat op een vergoeding, uitkering of prestatie of wanneer u ons opzettelijk verkeerde informatie geeft.
- **Handelen of nalaten:** Een doen of (onterecht) niet doen van een verzekerde wat kan leiden tot een aanspraak. Hiermee bedoelen wij ook wanneer een verzekerde wordt aangesproken omdat hij een bepaalde wettelijke hoedanigheid heeft. Een verzekerde kan bijvoorbeeld worden aangesproken omdat hij bezitter is van een dier.
- **Jaarloon:** het totaal bruto loonbedrag over een kalenderjaar opgegeven aan de fiscus.
- **Jaaromzet:** het totaalbedrag van in een jaar uitgeschreven facturen, nota's en dergelijke.
- **Milieuschade:** een verontreiniging van de bodem, de lucht, het oppervlaktewater of enig ander (ondergronds) water door een chemische of andere milieuverontreinigende stof.
- **Omstandigheid:** Als er iets is gebeurd, door het handelen of nalaten van een verzekerde of door een ongeval, waarvan in redelijkheid kan worden aangenomen dat dit kan leiden tot een aanspraak.
- **Ondergeschikten:** Werknemers, stagiairs, uitzendkrachten en alle andere natuurlijke personen die op grond van een arbeidsverhouding werkzaamheden voor u verrichten. Hierbij moet u leiding en gezag (kunnen) uitoefenen over de uitvoering van deze werkzaamheden. Deze werkzaamheden moeten passen binnen de normale uitvoering van de verzekerde hoedanigheid die op het polisblad staat.

- **Polisblad:** de pagina's die horen bij de polisvoorwaarden. Hierop staat hoe u verzekerd bent.
- **Sanctielijst:** iedere door de Nederlandse overheid, de Europese Unie, de Verenigde Naties of de Verenigde Staten opgestelde lijst van personen en organisaties die het onderwerp zijn van sancties.
- **Schade:** hieronder verstaan we:
  - zaakschade: beschadiging, verontreiniging of het helemaal verloren gaan van zaken, inclusief de gevolgschade en/of kosten;
  - personenschade: letsel, aantasting van de gezondheid of dood van personen, inclusief de gevolgschade en/of kosten.
- **U/verzekeringsnemer/werkgever:** degene die de verzekeringsovereenkomst met ons heeft afgesloten.
- **Verzekerde(n):** de verzekeringnemer, ondergeschikten, vennoten, bestuurders, commissarissen, pensioenfondsen, personeelverenigingen (inclusief hun bestuursleden) en huisgenoten en familieleden van verzekeringnemer. De verzekering geldt alleen als zij in die functie voor verzekeringnemer actief zijn en/of werkzaamheden verrichten.
- **Verzekerde hoedanigheid:** het beroep, de werkzaamheden of de activiteiten waarvoor u de verzekering heeft afgesloten. Een omschrijving hiervan vindt u op het polisblad.
- **Werkgeveraansprakelijkheid:** de aansprakelijkheid van de werkgever voor schade die een ondergeschikte kan oplopen tijdens zijn werk.
- **Wij/we/ons/verzekeraar:** TVM verzekeringen N.V.

Verzekering zzp'ers

Als een door u ingeschakelde zzp'er schade aan derden veroorzaakt, dan kunt u hiervoor aansprakelijk gesteld worden. Uw aansprakelijkheid is op deze verzekering verzekerd, maar alleen als de uitgevoerde werkzaamheden vallen binnen de verzekerde hoedanigheid. De zzp'er kan ook zelf voor deze schade aansprakelijk gesteld worden omdat hij een zelfstandige ondernemer is. Een door ons uitgekeerde schade kunnen wij daarom ook verhalen op de zzp'er.

Als de uitgevoerde werkzaamheden niet binnen uw verzekerde hoedanigheid vallen, dan vergoeden wij de schade niet. De zzp'er moet dus altijd zelf ook een aansprakelijkheidsverzekering hebben.

Als de zzp'er zelf (letsel)schade lijdt waarvoor u als werkgever aansprakelijk gesteld kunt worden, dan is ook deze werkgeversaansprakelijkheid verzekerd.

Algemene voorwaarden

In dit hoofdstuk leest u welke voorwaarden voor de hele verzekering gelden. Lees deze dus goed door, zodat u later niet voor verrassingen komt te staan. De basis voor de verzekering zijn de door u verstrekte gegevens.

1. Bij wie bent u verzekerd?

U bent verzekerd bij TVM verzekeringen N.V. (KvK-nummer: 53388992, AFM-nummer: 12040443); www.tvm.nl. Ons adres is: Van Limburg Stirumstraat 250, 7901 AW, Hoogeveen. Ons postadres is: Postbus 130, 7900 AC, Hoogeveen.

Het sluiten van deze verzekering geeft u het recht om het lidmaatschap van de Coöperatie TVM U.A. aan te vragen. Dit is niet mogelijk als de verzekering via een gevolmachtigd agent van TVM loopt of als uw bedrijf niet in Nederland gevestigd is. De Coöperatie TVM U.A. heeft het recht om het lidmaatschap op te zeggen als de verzekering gaat lopen via een gevolmachtigd agent. Een gevolmachtigd agent is iemand of een organisatie die namens ons verzekeringen mag accepteren.

Op deze verzekering is Nederlands recht van toepassing.

2. Welke regels zijn er voor het begin en het einde van de verzekering?

2.1. Ingangsdatum en verlenging van de verzekering

- De verzekering begint op de ingangsdatum die op uw polisblad staat.
- Op het polisblad staat ook de contractvervaldatum van uw verzekering. Als u met ons voor deze datum geen nieuwe afspraken maakt, wordt de verzekering automatisch voor een periode van twaalf maanden verlengd.
- U heeft geen recht op een vergoeding voor schade die het gevolg is van een handelen of nalaten wat heeft plaatsgevonden voor de ingangsdatum van de verzekering.

2.2. Wanneer kunt u de verzekering beëindigen?

- U kunt de verzekering op elk moment schriftelijk beëindigen als u met ons na de eerste contracttermijn geen nieuwe afspraken heeft gemaakt. Hiervoor geldt een opzegtermijn van een maand.
- U kunt de verzekering schriftelijk beëindigen per contractvervaldatum als u met ons wel een (nieuwe) contracttermijn heeft afgesproken. In dit geval geldt een opzegtermijn van twee maanden.

2.3. Wanneer kunnen wij de verzekering beëindigen?

- Wij kunnen de verzekering per contractvervaldatum beëindigen als wij dit twee maanden voor de contractvervaldatum schriftelijk aan u kenbaar maken.
- Wij kunnen de verzekering per direct beëindigen als:
  - u de premie of het eigen risico niet of niet op tijd betaalt;
  - u ons opzettelijk misleidt door bij het afsluiten of tijdens de looptijd van de verzekering onjuiste of te weinig informatie te geven;
  - u bij schade niet de juiste informatie heeft gegeven;
  - uw bedrijfsactiviteiten veranderen;
  - uw bedrijf failliet gaat;

- u van de rechter uw betalingen mag uitstellen (surseance van betaling);
- uw bedrijf ophoudt te bestaan;
- vaststaat dat er sprake is van (een poging tot) fraude met deze verzekering of met een andere verzekering bij ons. Wij kunnen dan alle verzekeringen die u bij ons heeft beëindigen op de datum die in de brief staat waarin wij u dit meedelen;
- het aansprakelijkheidsrisico door wet- of regelgeving zodanig verandert, dat u niet meer van ons kunt verlangen dat wij dat risico verzekeren. Wij kunnen in deze situatie ook besluiten de voorwaarden en/of premie te herzien;

Wij betalen u de teveel betaalde premie terug. Dit doen wij niet bij fraude.

- Wij mogen in verband met sanctiewetgeving de verzekering per direct beëindigen als:
  - u voorkomt op een sanctielijst;
  - u een rechtspersoon bent, waarvan een houder van 25% of meer van de aandelen voorkomt op een sanctielijst;
  - u een rechtspersoon bent en onder zeggenschap staat van een persoon (natuurlijk of rechtspersoon) die op de sanctielijst voorkomt. Denk hierbij onder meer aan een bestuurder en/of een commissaris;
  - door de Nederlandse overheid, de Europese Unie, de Verenigde Naties of de Verenigde Staten een sanctie is opgelegd, die ons verbiedt uitvoering te geven aan uw verzekering.

- Wij mogen in verband met sanctiewetgeving de verzekering tussentijds met een opzegtermijn van twee maanden beëindigen als:
  - u geen medewerking verleent aan het vaststellen van de uiteindelijk belanghebbende ('UBO') van uw rechtsvorm, bijvoorbeeld door het niet invullen van een UBO-formulier;

Als voor u één van de bovengenoemde punten geldt, of als er nationale of internationale regels gelden die dit verbieden of beperken, dan:

- verlenen wij geen dekking onder deze verzekering;
- doen wij geen uitkering aan of namens u;
- betalen wij de teveel betaalde of vooruitbetaalde premies niet terug.

Zolang de sancties gelden, kunnen wij hiertoe ook niet worden verplicht.

3. Mogen wij de voorwaarden of premie wijzigen?

Wij mogen de premie en/of voorwaarden van deze verzekering (tussentijds) wijzigen. Tenminste 30 dagen voordat deze wijziging ingaat, ontvangt u hierover van ons een brief. Als u na deze mededeling binnen 30 dagen schriftelijk aan ons doorgeeft het niet met de wijziging eens te zijn dan eindigt de verzekering op de wijzigingsdatum die staat in de brief waarin wij u de wijziging meedelen.

U kunt de verzekering niet beëindigen als de wijziging komt door:

- een wettelijke bepaling;
- een uitbreiding van de verzekeringsdekking;
- een verlaging van de premie;
- de naverrekening.

4. Hoe gaan wij om met uw persoonsgegevens?

Bij de aanvraag van uw verzekering vragen wij om uw persoonsgegevens. Binnen de TVM groep gebruiken wij uw persoonsgegevens voor de volgende doelen:

- acceptatie en administratie van uw verzekering;
- behandeling van schade;
- statistisch onderzoek;
- voorkomen en bestrijden van fraude;
- controle aan sanctielijsten;
- marketingactiviteiten;
- preventie- en risicobeheer;
- voldoen aan wet- en regelgeving.

Als u meer wilt weten over privacy en hoe wij uw persoonsgegevens verwerken, klik dan onderaan op onze website op 'cookie- en privacy statement'.

Bij het gebruik van uw persoonsgegevens houden wij ons aan de Gedragscode verwerking persoonsgegevens verzekeraars (zie www.verzekeraars.nl). Daarnaast wisselen wij uw schade- en verzekeringsgegevens uit met de Stichting Centraal Informatie Systeem (CIS). Wij doen dit om een verantwoord beleid te voeren bij schade en acceptatie van verzekeringen en om fraude te bestrijden. Wij houden ons daarbij aan het privacyreglement van het CIS. Wilt u meer weten? Kijkt u dan op www.stichtingcis.nl.

5. Wat kunnen wij doen in geval van fraude?

Bij fraude kunnen wij aangifte doen bij de politie en:

- registreren wij uw gegevens in de door de Stichting CIS voor verzekeraars bijgehouden database, bij het fraude-loket van het Centrum Bestrijding Verzekeringscriminaliteit (CBV) van het Verbond van Verzekeraars en in de interne Gebeurtenissenadministratie of het Incidentenregister van TVM verzekeringen;
- worden gemaakte (onderzoeks-)kosten en betaalde schadebedragen op u verhaald;
- als wij de Service Organisatie Directe Aansprakelijkstelling (SODA) hebben ingeschakeld, dan wordt altijd het door de SODA vastgestelde standaard bedrag bij u in rekening gebracht;
- als SODA niet is ingeschakeld kunnen wij de werkelijke gemaakte interne onderzoekskosten bij u in rekening brengen;
- kunnen wij alle verzekeringen die u bij ons heeft beëindigen.

6. Wat kunt u doen bij klachten?

Heeft u een klacht? Neem dan contact met ons op. Als u er met onze medewerker niet uit komt, kunnen wij in overleg met u de klacht voorleggen aan ons interne klachtenbureau. Of u kunt zelf een e-mail sturen naar klachtenloket@tvm.nl. Bent u daarna niet tevreden over onze oplossing? Legt u dan de klacht voor aan de rechter.

7. Wat zijn uw verplichtingen?

7.1. Wat verwachten wij van u?

Wij verwachten dat u:

- zich aan de afgesproken regels houdt en aan de voorschriften van de overheid;
- de juiste informatie aan ons geeft bij het afsluiten van de verzekering;

- veranderingen tijdens de looptijd van de verzekering aan ons doorgeeft, zoals:
  - wijziging van bedrijfsactiviteiten;
  - een bedrijfsovername;
- op tijd uw premie en eigen risico betaalt;
- ons tijdig informatie stuurt zodat wij de premie voor het nieuwe verzekeringjaar kunnen berekenen.
- alle informatie doorgeeft die voor de afhandeling van een schade van belang kan zijn. Dit is bijvoorbeeld het geval als een ander aansprakelijk is voor de schade;
- op ons verzoek de originele bewijsstukken stuurt;
- meewerkt om de schade snel en goed te kunnen afhandelen.

In het dekkingsoverzicht van de door u afgesloten dekking kunnen bij 'Bijzonderheden' nog extra regels staan waaraan u moet voldoen. Lees deze regels goed door, dan weet u wat wij van u verwachten.

7.2. Wat als u zich niet aan de verplichtingen houdt?

Als u zich niet aan de regels houdt kunnen wij hier nadeel van ondervinden. Als wij nadeel ondervinden, dan hebben wij het recht:

- uw schade niet of maar gedeeltelijk te betalen;
- de verzekering per direct te beëindigen;
- de premie te verhogen;
- uitkeringen en/of de kosten die wij hebben gemaakt door u te laten terugbetalen.

8. Wat moet u doen bij wijziging van bedrijfsactiviteiten of bij bedrijfsovername?

Een wijziging van bedrijfsactiviteiten of een bedrijfsovername moet u zo snel mogelijk aan ons doorgeven.

Wij informeren u of en zo ja tegen welke voorwaarden wij de verzekering willen voortzetten. Dit doen we binnen 30 dagen nadat wij de informatie van u hebben ontvangen.

9. Hoe stellen wij de premie vast?

Als de premie afhankelijk is van veranderende factoren, zoals jaarloon of omzet, gaan we uit van een voorschotpremie en een naverrekening. Dit werkt op de volgende manier:

- op basis van door u aangeleverde informatie over het verwachte jaarloon of omzet, of het jaarloon of omzet over het voorgaande jaar, berekenen wij de voorschotpremie.
- de definitieve premie die u moet betalen, berekenen wij na afloop van ieder jaar. Deze naverrekening doen we over het werkelijke jaarloon of omzet.
- blijkt uit deze naverrekening dat u te weinig voorschotpremie heeft betaald, dan moet u het verschil betalen.
- blijkt uit deze naverrekening dat u teveel voorschotpremie heeft betaald, dan ontvangt u van ons het teveel betaalde terug. Is er met u een minimumpremie afgesproken, dan betalen we bij de naverrekening de teveel betaalde voorschotpremie terug tot aan de minimumpremie.
- de premie die we u in rekening brengen bestaat dan uit een naverrekening over het afgelopen jaar en een voorschot voor het nieuwe jaar.

Let op: om de premie te kunnen berekenen, hebben wij deze gegevens op tijd van u nodig. Levert u ze niet op tijd aan, dan mogen wij de premie verhogen met maximaal 50%.

10. Welke regels gelden er voor de premiebetaling?

10.1. Betaling eerste premie

- De verzekering gaat in op de afgesproken datum als u de eerste premie binnen 30 dagen na de notadatum betaalt. Doet u dit niet? Dan gaan we ervan uit dat u de verzekering niet heeft willen afsluiten. U bent dan niet bij ons verzekerd geweest.

10.2. Betaling volgende premies

- U betaalt de volgende premies binnen 30 dagen na de notadatum. Dit geldt ook voor een eventueel eigen risico dat wij bij u in rekening brengen. Doet u dit niet? Dan sturen we u een betalingsherinnering.
- Betaalt u ook na deze betalingsherinnering niet of niet op tijd?
  - U heeft dan vanaf de vijftiende dag, gerekend vanaf de datum die op deze betalingsherinnering staat, geen dekking meer voor nieuwe schades.
  - Wij mogen in dat geval ook de verzekering beëindigen.
  - Betaalt u alsnog, maar niet op tijd? En hebben wij de verzekering nog niet beëindigd? Dan heeft u weer dekking voor nieuwe schades vanaf de volgende dag nadat wij het geld alsnog hebben ontvangen.
- U blijft altijd verplicht om de premie of in rekening gebracht eigen risico te betalen. Als wij een (gerechtelijke) procedure opstarten voor het bedrag dat u moet betalen, dan komen de bijbehorende (incasso) kosten voor uw rekening.

11. Wat is niet verzekerd?

Wij bieden geen hulp en betalen geen schade als deze is ontstaan door:

- fraude;
- opzet, voorwaardelijke opzet, roekeloosheid of met goedvinden van een verzekerde en/of personen, voor wie verzekerde aansprakelijk is. Als verzekeringnemer een rechtspersoon is, dan wordt onder verzekerde verstaan de bestuurder die is ingeschreven in het handelsregister bij de Kamer van Koophandel. In geval van een VOF of CV verstaan we hieronder de beherend vennoot.

Er is een situatie dat de hierboven genoemde schade wel verzekerd is. Dat is in het geval dat u kunt bewijzen dat u niet van de situatie wist en ook niet wilde dat het gebeurde. En u kon de situatie ook niet voorkomen.

Verder bieden wij geen hulp en betalen geen schade als deze is ontstaan door:

- atoomkernreacties, waaronder wij verstaan: elke kernreactie waarbij energie vrijkomt, zoals kernfusie, kernsplijting of kunstmatige en natuurlijke radioactiviteit;
- molest, waaronder wij verstaan:
  - gewapend conflict: elk geval waarin staten of andere georganiseerde partijen elkaar, of althans de een de ander, gebruikmakend van militaire machtsmiddelen, bestrijden. Hieronder wordt mede verstaan het gewapend optreden van een Vredesmacht van de Verenigde Naties.
  - burgeroorlog: een min of meer georganiseerde gewelddadige strijd tussen inwoners van eenzelfde staat, waarbij een belangrijk deel van de inwoners van die staat betrokken is.

- opstand: georganiseerd gewelddadig verzet binnen een staat, gericht tegen het openbaar gezag.
- binnenlandse onlusten: min of meer georganiseerde gewelddadige handelingen op verschillende plaatsen zich voordoend binnen een staat.
- oproer: een min of meer georganiseerde plaatselijke gewelddadige beweging, gericht tegen het openbaar gezag.
- munitie: een min of meer georganiseerde gewelddadige beweging van leden van enige gewapende macht, gericht tegen het gezag waaronder zij gesteld zijn;
- (bio)chemische, biologische of elektromagnetische wapens;
- inbeslagname door een Nederlandse- of buitenlandse overheid.

Ook vergoeden wij geen schade:

- door het gebruik van computers en software met als doel schade te veroorzaken;
- aan zaken waarin volgens nationale of internationale regels niet mag worden gehandeld;
- aan personen, ondernemingen, overheden en andere partijen aan wie dit niet is toegestaan, als gevolg van nationale of internationale afspraken.

12. Is de schade ook verzekerd onder een andere verzekering?

Zijn er andere verzekeringen of regelingen die dezelfde schade ook betalen? Dan verwachten wij van u dat u ons meteen laat weten welke dat zijn.

Wij betalen een schade niet als deze schade op basis van een regeling, wet of een andere verzekering al wordt betaald of als de schade betaald zou worden als deze verzekering bij ons niet zou hebben bestaan.

Als deze verzekering meer dekt dan volgens die regeling, wet of andere verzekering vergoed wordt, vanwege een hogere verzekerde som of verschil in voorwaarden, dan vergoeden wij uitsluitend nog de schade die boven die verzekerde som of die voorwaarden uit gaat. Een eigen risico van die andere verzekering betalen wij niet.

13. Wanneer verhalen wij de betaalde schade?

Wij hebben het recht om een betaalde schade en gemaakte kosten te verhalen als:

- er geen dekking bestaat;
- een ander aansprakelijk is. Dan verhalen wij de betaalde schade op die ander.

14. In welke landen bent u verzekerd?

- De verzekering geldt in de hele wereld. Niet verzekerd zijn aanspraken waarop het recht van de Verenigde Staten of Canada van toepassing is.
- Voor dienstreizen die een verzekerde maakt voor het bedrijf geldt de verzekering in de hele wereld.
- De dekking voor Milieuschade volgens artikel 22.'Milieuschade' geldt alleen binnen de landen van de Europese Unie, Noorwegen en Zwitserland.

15. Wat moet u doen bij schade?

Schade moet u zo snel mogelijk aan ons doorgeven, uiterlijk binnen drie dagen. Dit kan op de volgende manieren:

- Internet www.mijntvm.nl
- Telefonisch +31 (0)528 29 27 00
- E-mail smd@tvm.nl
- Post TVM verzekeringen
Antwoordnummer 70
7900 VB Hoogeveen

Daarna stuurt u het schadeaanvraagformulier binnen zeven dagen na de melding volledig ingevuld naar ons toe.

15.1. Wat moet u doen als u schade heeft?

Wij verwachten dat u:

- alle informatie doorgeeft die voor de afhandeling van de schade van belang kan zijn. Dit is bijvoorbeeld het geval als een ander aansprakelijk is voor de schade;
- meewerkt om de schade snel en goed te kunnen afhandelen;
- op ons verzoek de originele bewijsstukken stuurt;
- alle documenten die te maken hebben met de schade zo snel mogelijk naar ons toestuurt;
- geen toezeggingen doet, verklaringen aflegt of handelingen verricht over het vergoeden van schade.

Als u zich niet aan deze regels houdt, kunnen wij hier nadeel van ondervinden. Dan hebben wij het recht uw schade niet of maar gedeeltelijk te betalen. In artikel 7.2. 'Wat als u zich niet aan de verplichtingen houdt?' leest u welke gevolgen dit nog meer voor u kan hebben.

15.2. Wat moet u weten als u schade heeft?

- Als u een schade meldt, machtigt u ons automatisch deze schade namens u te behartigen.
- Wij kunnen een raadsman inschakelen als er tegen een verzekerde een strafvervolgning wordt ingesteld.
- Wij mogen rechtstreeks aan de uitkeringsgerechtigde betalen.
- Personenschade behandelen wij volgens de in artikel 7:954 BW bepaalde regels. Dit houdt bijvoorbeeld in dat de benadeelde rechtstreeks bij ons zijn schade kan vorderen in plaats van dat via u te doen.
- Is een schade op meerdere dekkingen van deze verzekering verzekerd? Dan geldt maximaal één keer het verzekerde bedrag.

15.3. Wie stelt de schade vast?

- Voor het vaststellen van de schade kunnen wij een expert inschakelen. De kosten hiervoor zijn voor onze rekening.
- Als u het niet eens bent met de schadevaststelling van de expert dan mag u zelf ook een expert inschakelen. De kosten hiervan moet u eerst zelf betalen.
- De reden voor het inschakelen van uw eigen expert moet wel redelijk zijn. Hiermee bedoelen we dat er een gegronde reden moet zijn om een eigen expert in te schakelen. Zo moeten bijvoorbeeld de kosten van deze expert wel opwegen tegen het door u te verwachten verschil in schadevaststelling.
- De kosten van uw expert worden in ieder geval vergoed tot de hoogte van de kosten van onze expert. Als de kosten van uw expert meer bedragen dan die van onze expert, dan vergoeden wij deze meerdere kosten alleen als deze redelijk zijn.

- Als de twee experts het niet eens kunnen worden, benoemen ze samen een derde expert. Die stelt de omvang van de schade voor u en voor ons bindend vast. De kosten van deze derde expert delen u en wij samen.

16. Wanneer meldt u de schade bij ons?

16.1. Melding binnen looptijd van de verzekering

U moet een aanspraak of omstandigheid, waaruit schade of aansprakelijkheid kan voortvloeien, melden binnen de looptijd van de verzekering. Zie hiervoor ook artikel 18. Bedrijfsaansprakelijkheid 'Aan welke voorwaarden moet zijn voldaan?.'

16.2. Schade ontstaan voordat de verzekering is ingegaan (inloop)

U bent niet verzekerd voor schade die het gevolg is van een handelen of nalaten wat heeft plaatsgevonden voor de ingangsdatum van deze verzekering. Dit kan wel verzekerd zijn als wij hierover afspraken met u hebben gemaakt en dit op het polisblad wordt vermeld.

16.3. Omstandighedenmelding

Als er iets is gebeurd (bijvoorbeeld een ongeval) weet u nog niet altijd of dit tot een aanspraak kan leiden.

U bent bijvoorbeeld nog niet aansprakelijk gesteld, maar in redelijkheid kan worden aangenomen dat dit op termijn nog wel zou kunnen. Wij noemen dit een omstandigheid. U moet een omstandigheid ook bij ons melden. Dit is vooral van belang als de verzekering wordt beëindigd, omdat u een aanspraak of omstandigheid alleen kunt melden tijdens de looptijd van de verzekering.

U kunt tot de einddatum van de verzekering omstandigheden bij ons melden. Als u dit doet, dan gaan wij ervan uit dat de aanspraak die daaruit mogelijk voortvloeit, is ingesteld op de datum waarop wij uw melding van de omstandigheid hebben ontvangen, dus tijdens de looptijd van de verzekering.

16.4. Verlenging van de meldingstermijn (uitloop, namelding)

U kunt de termijn voor het melden van aanspraken of omstandigheden verlengen als de verzekering is beëindigd. Als u deze meldingstermijn wilt verlengen, dan moet u dit vóór de einddatum van de verzekering aan ons meedelen.

Deze langere meldingstermijn geldt alleen voor schade die het gevolg is van een handelen of nalaten wat heeft plaatsgevonden tijdens de looptijd van deze verzekering.

De meldingstermijn kan in ieder geval niet worden verlengd:

- als wij de verzekering opzeggen in verband met fraude;
- als u zelf de verzekering opzegt. Als u uw bedrijfsactiviteiten beëindigt, anders dan door verkoop of overname, dan kan de meldingstermijn wel verlengd worden.

Als u ons vraagt om de meldingstermijn te verlengen, dan beoordelen wij of wij de termijn kunnen verlengen.

U ontvangt van ons een voorstel over de termijn, de premie en voorwaarden voor de verlenging van deze meldingstermijn.

17. Hoe is schade door terrorisme geregeld?

Schade door terrorisme vergoeden wij op basis van het Protocol afwikkeling claims en het bijbehorende Clausuleblad terrorisme-dekking van de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden (NHT). De volledige tekst van het protocol en clausuleblad vindt u op nht.vereeende.nl en op de site www.tvm.nl.

Dit betekent dat als u een schade heeft die veroorzaakt is door terrorisme, het zo kan zijn dat niet uw hele schade wordt vergoed.

Waarvoor bent u verzekerd?

In dit hoofdstuk beschrijven we de voorwaarden per dekking. Welke dekking u heeft, staat op uw polisblad.

18. Bedrijfsaansprakelijkheid

U heeft deze dekking als het op uw polisblad staat.

Dit is een verzekering voor schade aan anderen veroorzaakt door u of uw personeel. In onderstaand overzicht staat wat wel en niet verzekerd is.

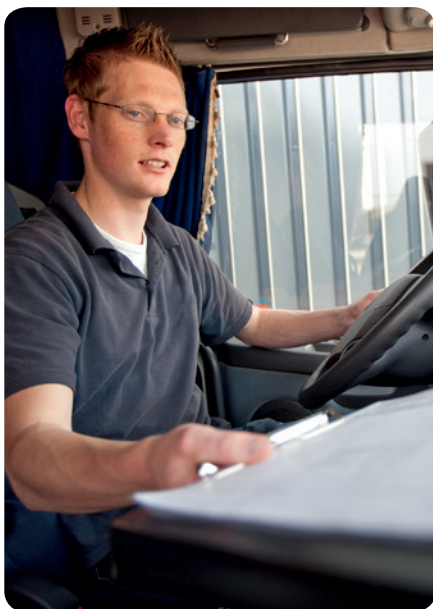
Begrippen	<ul style="list-style-type: none"> Beding: een bijzondere afspraak of voorwaarde in een overeenkomst.
Wat is verzekerd?	<p>Verzekerd is de aansprakelijkheid van verzekerden voor schade die tijdens de looptijd van de verzekering wordt veroorzaakt aan een ander in de verzekerde hoedanigheid zoals omschreven op het polisblad.</p> <p>Schade met of door motorrijtuigen is alleen verzekerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> als een verzekerde een motorrijtuig, anders dan Laad-/losmaterieel van derden, dat niet van u is en/of waarvan u geen eigenaar, bezitter of houder bent, voor het werk gebruikt en schade veroorzaakt waarvoor u als werkgever aansprakelijk bent; als een verzekerde als passagier van een motorrijtuig schade veroorzaakt of het motorrijtuig zelf beschadigt; volgens artikel 18.1. 'Aanvullende dekking Laad-/losmaterieel van derden', maar alleen als deze dekking op de polis staat; als dit is veroorzaakt met of door een aanhangwagen, oplegger of soortgelijk object die, na van een motorrijtuig te zijn losgemaakt of losgeraakt, veilig buiten het verkeer tot stilstand is gekomen; als dit is veroorzaakt door lading, bij het laden of lossen van motorrijtuigen; als dit is veroorzaakt door lading of andere goederen, terwijl deze zich bevinden op, worden vervoerd met, vallen van, dan wel nadat deze zijn gevallen van een motorrijtuig. <p>Deze schade met of door motorrijtuigen is niet verzekerd als de schade is verzekerd op een andere verzekering, zoals een verzekering volgens de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (WAM). In geval van het passagiersrisico is wel verzekerd de eventuele no-claim terugval en/of een eigen risico.</p>
Aan welke voorwaarden moet zijn voldaan?	<p>Om voor vergoeding in aanmerking te komen moet worden voldaan aan de volgende voorwaarden:</p> <ul style="list-style-type: none"> de aanspraak tegen de verzekerde moet tijdens de looptijd van de verzekering zijn ingesteld; de verzekerde moet deze aanspraak tijdens de looptijd van de verzekering bij ons hebben gemeld; verzekerde moet een omstandigheid, die tot een aanspraak zou kunnen leiden, tijdens de looptijd van de verzekering bij ons gemeld hebben. Wij zien deze melding dan als de melding van de eventuele aanspraak; de aanspraak of de betreffende omstandigheid mag bij verzekerde niet bekend geweest zijn bij het afsluiten van de verzekering. <p>Als andere verzekerden dan verzekeringnemer zelf rechten aan deze verzekering willen ontleen, kan dat alleen als verzekeringnemer hiervoor toestemming heeft gegeven.</p>

<p>Wat is niet verzekerd?</p>	<p>U bent niet verzekerd voor aansprakelijkheid voor schade:</p> <ul style="list-style-type: none"> • die het gevolg is van een handelen of nalaten wat heeft plaatsgevonden voor de ingangsdatum van deze verzekering; • aan zaken van de verzekeringnemer en hieraan gelieerde bedrijven. Schade die ondergeschikten aan elkaar toebrengen is wel verzekerd; • door de verzekeringnemer (of rechtsgeldig vertegenwoordiger) die bewust in strijd met de wet of enig ander voorschrift is veroorzaakt; • met of door motorrijtuigen. Dit is wel verzekerd in de situaties zoals omschreven onder 'Wat is verzekerd'. • veroorzaakt of toegebracht met of door luchtvaartuigen; • aan zaken veroorzaakt of toegebracht met of door een gemotoriseerd vaartuig; • aansprakelijkheid voor seksueel of seksueel getint gedrag, in welke vorm dan ook. Dit geldt ook als de schade toegebracht is als deelnemer van een groep; • aan zaken die een verzekerde, of iemand namens hem, onder zich heeft. Let op: Wat hierbij wel en niet verzekerd is staat verderop in de 'Toelichting op de opzicht-uitsluiting'. • die bestaat uit het niet goed functioneren, of het verlies van data, van informatiedragers zoals een geheugenkaart, usb-stick, harde schijf of CD-rom. Dit is wel verzekerd als de informatiedrager zelf ook is beschadigd; • die bestaat uit boetes, afkoopsommen en de (gerechts)kosten die hiermee te maken hebben; • die het gevolg is van een boete-, schadevergoedings-, garantie-, of vrijwaringbeding en soortgelijke bedingen. Dit is wel verzekerd als u ook aansprakelijk bent zonder dat deze bedingen van toepassing zijn; • door het niet of niet tijdig nakomen van een overeenkomst; • door het hebben van vestigingen in het buitenland. Dit is wel verzekerd als het aan ons is doorgegeven en op het polisblad staat; • die bestaat uit het eigen risico van een andere polis of regeling; • veroorzaakt door, optredende bij of voortvloeiende uit de winning, behandeling, verwerking, vervaardiging, verkoop, distributie, opslag of gebruik van asbest, asbestproducten en/of producten die asbest bevatten. Wel verzekerd is het aanwezig zijn van asbest, zoals dakbedekking of isolatiemateriaal, in bedrijfsgebouwen. <p>Ook niet verzekerd is schade die verzekerd is, of verzekerd kan worden, onder een andere dekking van deze verzekering, zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> • werkgeversaansprakelijkheid voor schade van een ondergeschikte, zoals omschreven in artikel 19. 'Werkgeversaansprakelijkheid'; • schade door geleverde zaken zoals omschreven in artikel 20. 'Productaansprakelijkheid'; • milieuschade, zoals omschreven in artikel 21. 'Beperkte Milieuaansprakelijkheid' en 22 'Milieuschade'.
<p>Eigen risico</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Het eigen risico staat op het polisblad en geldt per aanspraak. • Voor letselschade geldt geen eigen risico. • Als wij het eigen risico voorschieten, moet u dit direct aan ons terugbetalen zodra wij hierom vragen.
<p>Maximum vergoeding per aanspraak</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Het verzekerde bedrag zoals genoemd op het polisblad. • Als een aanspraak verzekerd is op meerdere dekkingen van deze verzekering, dan wordt maximaal één keer het verzekerde bedrag vergoed. • Tot éénmaal het verzekerde bedrag worden, ook boven dit verzekerde bedrag, ook vergoed: <ul style="list-style-type: none"> • kosten die zijn gemaakt ter voorkoming en beperking van onmiddellijk dreigende (verdere) schade; • de kosten van juridische hulp vanwege aanspraken; • wettelijke rente over de schadevergoeding. <p>Valt de schade hoger uit dan het maximum verzekerde bedrag? Dan verlagen wij deze extra vergoedingen verhoudingsgewijs.</p>
<p>Wat betalen wij nog meer?</p>	<p>Als een bevoegde overheidsinstantie dit verlangt, betalen wij een waarborgsom van maximaal € 25.000. Dit doen wij alleen als het te maken heeft met een verzekerde aanspraak. Zodra de borg vrijkomt, zorgt u ervoor dat deze aan ons wordt terugbetaald.</p>

Toelichting op de opzicht-uitsluiting; zaken die een verzekerde onder zich heeft.

Er gelden bijzondere regels voor aansprakelijkheid voor zaken die een verzekerde, of iemand anders namens hem, onder opzicht heeft. Onder 'zaken die een verzekerde onder zich heeft' ('onder opzicht' heeft) verstaan we zaken van een ander die u gebruikt, bewerkt, vervoert, behandelt, bewoont, huurt, pacht, leent, bewaart of om enige andere reden onder u heeft of heeft gehad. Ook als u zaken uit hoofde van huurkoop-, lease-, pandovereenkomst en recht van vruchtgebruik onder u heeft, valt dit onder deze omschrijving.

Wat is niet verzekerd?	Niet verzekerd is: <ul style="list-style-type: none"> • schade aan zaken die een verzekerde, of iemand anders namens hem, onder opzicht heeft. Ook is niet verzekerd de schade door het niet kunnen gebruiken van deze zaken.
Wat is wel verzekerd?	Wel verzekerd is: <ul style="list-style-type: none"> • Schade aan andere zaken of de gebouwen bij derden, tijdens de uitvoering van een opdracht. Maar niet verzekerd blijft de schade aan de zaken die specifiek werden gebruikt, bewerkt of behandeld en dergelijke. • Als de dekking 'Werkgeversaansprakelijkheid' is meeverzekerd: schade aan zaken van werknemers waarvoor verzekeringnemer als werkgever aansprakelijk is. • Schade aan zaken die een verzekerde onder zich heeft, indien en voor zover die schade al door een brandverzekeraar is vergoed. Dit is niet verzekerd als hij de zaken op grond van huur, pacht, (bruik)leen of bewaarneming onder zich heeft. • Als een verzekerde, als passagier van een motorrijtuig, schade aanricht aan dat motorrijtuig. • Als een verzekerde, tijdens deelname aan beurzen en tentoonstellingen, schade veroorzaakt aan de gehuurde lokalen, stands en dergelijke. • Schade met of door de zaken onder opzicht. Bijvoorbeeld met het geleende gereedschap wordt schade toegebracht aan andere zaken van een derde.

18.1. Aanvullende dekking Laad-/losmaterieel van derden

U heeft deze aanvullende dekking als het op uw polisblad staat. Dit is een aanvulling op de dekking Bedrijfsaansprakelijkheid. In onderstaand overzicht staat wat wel en niet verzekerd is.

Begrippen	<ul style="list-style-type: none"> • Laad-/losmaterieel: materieel zoals handpallettrucks, elektropallettrucks, elektrische pompwagens, reachtrucks en vorkheftrucks. • Van derden: onder deze dekking bedoelen we hiermee de eigenaar, houder of bezitter van het materieel. U bent niet de eigenaar, houder of bezitter van het laad-/losmaterieel en u heeft het materieel niet duurzaam in gebruik door huur, lease of soortgelijke contractuele wijze.
Wat is verzekerd?	<p>Verzekerd is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uw aansprakelijkheid voor schade aan derden veroorzaakt door het gebruik van laad-/losmaterieel van derden. <p>Ook is verzekerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uw aansprakelijkheid voor schade aan het laad-/losmaterieel van derden; • een eventueel eigen risico dat de eigenaar zelf heeft op zijn werkmaterieelverzekering en dit op u verhaalt. <p>Deze dekking geldt alleen als:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de schade is veroorzaakt tijdens het uitvoeren van laad- en loswerkzaamheden; • het materieel niet WAM-plichtig is, of; • in geval van WAM-plichtig materieel de verplichte WAM-verzekering ontbreekt en u niet wist en niet wilde dat deze verzekering niet was afgesloten.
Wat is niet verzekerd?	<p>U bent niet verzekerd voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • schade aan zaken die met dit laad-/losmaterieel worden vervoerd, getild of verplaatst. • schade door of schade aan materieel wat u huurt, leaset, pacht of op soortgelijke (contractuele) basis ter beschikking heeft. • schade tijdens het vervoer/meenemen van dit materieel. Als u van de opdrachtgever materieel voor langere tijd mee krijgt, bijvoorbeeld een pallettruck of meeneemheftruck, dan dient hiervoor een andere verzekeringsoplossing te komen. • een eventueel eigen risico dat het verhuurbedrijf hanteert. <p>In artikel 11. en 18. 'Wat is niet verzekerd?' staat wat nog meer niet verzekerd is.</p>
Eigen risico	<ul style="list-style-type: none"> • Dit is gelijk aan het eigen risico voor de dekking Bedrijfsaansprakelijkheid zoals genoemd op het polisblad.
Maximum vergoeding per aanspraak	<ul style="list-style-type: none"> • Voor schade aan derden veroorzaakt door het gebruik van laad-/losmaterieel van derden geldt het verzekerde bedrag zoals genoemd op het polisblad. • Voor schade aan het laad-/losmaterieel van derden geldt een maximum van € 50.000 per aanspraak.

19. Werkgeversaansprakelijkheid

U heeft deze dekking als het op uw polisblad staat. Dit is een uitbreiding van de dekking Bedrijfsaansprakelijkheid.

Als goed werkgever moet u zorgen voor veilige werkomstandigheden. Als een werknemer (letsel)schade lijdt omdat u tekortgeschoten bent in uw zorgplicht voor die veilige werkomstandigheden, dan kunt u daarvoor aansprakelijk zijn. Voor die aansprakelijkheid heeft u dekking onder deze verzekering.

Als goed werkgever moet u in veel gevallen ook zorgen dat er een behoorlijke verzekering voor uw personeel is afgesloten. Dit kan bijvoorbeeld een Collectieve Schadeverzekering Verkeersdeelnemers (CSV) zijn.

Wat is verzekerd?	<p>Verzekerd is uw aansprakelijkheid als werkgever:</p> <ul style="list-style-type: none"> • voor schade die een ondergeschikte oploopt tijdens of door het verrichten van werk voor u; • voor schade die een ondergeschikte oploopt tijdens het ondernemen van een zakenreis of tijdens het deelnemen aan een personeelsactiviteit. <p>Ook verzekerd is uw schadevergoedingsplicht die ontstaat door het niet hebben afgesloten van een behoorlijke verzekering volgens artikel 7.611 BW.</p>
Wat is niet verzekerd?	<p>Niet verzekerd is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • schade die een ondergeschikte oploopt door deelname aan het verkeer als bestuurder of passagier van een motorrijtuig; • schade waarvoor aanspraak kan worden gemaakt op vergoeding vanuit een andere verzekering zoals omschreven in artikel 12 'Is de schade ook verzekerd onder een andere verzekering?'. In artikel 11. en 18. 'Wat is niet verzekerd?' staat wat nog meer niet verzekerd is.

20. Productaansprakelijkheid

U heeft deze dekking als het op uw polisblad staat. Dit is een uitbreiding van de dekking Bedrijfsaansprakelijkheid.

Dit is een dekking voor schade veroorzaakt door geleverde zaken.

Wat is verzekerd?	<p>Verzekerd is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de aansprakelijkheid voor schade door zaken (goederen, producten) die door of onder verantwoordelijkheid van verzekerde in het economisch verkeer zijn gebracht of zijn geleverd. Dit geldt ook voor zaken die na constructie, bewerking of behandeling zijn (op)geleverd of afgeleverd.
Wat is niet verzekerd?	<p>Niet verzekerd is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aansprakelijkheid voor schade aan de (op)geleverde zaken; • schade en kosten voor het terugroepen, vervangen, verbeteren of herstellen van de (op)geleverde zaken; • schade door het geheel of gedeeltelijk opnieuw uitvoeren van het werk; • het niet (goed) kunnen gebruiken van de (op)geleverde zaken; • schade aan andere zaken die als onderdeel van één en dezelfde overeenkomst worden (op)geleverd. <p>Ook niet verzekerd is schade die verzekerd is, of verzekerd kan worden, onder een andere dekking van deze verzekering, zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> • werkgeversaansprakelijkheid voor schade van een werknemer, zoals omschreven in artikel 19. 'Werkgeversaansprakelijkheid', • milieuschade, zoals omschreven in artikel 21. 'Beperkte Milieuaansprakelijkheid' en artikel 22. 'Milieuschade'. <p>In artikel 11. en 18. 'Wat is niet verzekerd?' staat wat nog meer niet verzekerd is.</p>

21. Beperkte Milieuaansprakelijkheid

U heeft deze dekking als het op uw polisblad staat. Dit is een uitbreiding van de dekking Bedrijfsaansprakelijkheid. Dit is een dekking voor uw aansprakelijkheid voor schade van derden als gevolg van een milieuschade.

Wat is verzekerd?	Verzekerd is: <ul style="list-style-type: none"> de aansprakelijkheid van verzekerde voor schade van derden in verband met een milieuschade met betrekking tot de lucht, die plotseling en onzeker is en niet het rechtstreekse gevolg is van een langzaam (in-)werkend proces.
Wat is niet verzekerd?	Niet verzekerd is/zijn: <ul style="list-style-type: none"> schade aan de eigen locatie van verzekerde; schade in verband met een verontreiniging van de bodem, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang); bestaande verontreiniging voor ingang van deze verzekering; kosten om een milieuschade en de gevolgen daarvan op de eigen locatie van verzekerde te beperken of ongedaan te maken, behalve als deze kosten (ook) worden gemaakt om schade van derden te voorkomen of te beperken; onvoldoende milieuzorg (bijvoorbeeld in strijd met milieuvergunning); genetische schade (als gevolg van genetische modificatie).

22. Milieuschade

U heeft deze dekking als het op uw polisblad staat. Dit is een dekking voor milieuschade op uw eigen locatie of op locaties van derden waar u activiteiten verricht.

22.1. Eigen locatie en locatie van derden

Kosten die gemaakt moeten worden om milieuschade op de eigen locatie op te ruimen zijn niet verzekerd op de Bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering. Met deze dekking voor Milieuschade zijn deze kosten wel verzekerd.

U heeft ook dekking voor eventuele bedrijfsschade. Inkomende milieuschade kan aanvullend meeverzekerd worden.

Het is ook mogelijk dat anderen (derden) schade lijden door een milieuschade die u veroorzaakt heeft. Dan moeten zij kosten maken om de verontreiniging op te ruimen (te saneren). Ook deze kosten zijn niet verzekerd op de Bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering. Met deze dekking voor Milieuschade zijn ook de saneringskosten van de locatie van derden verzekerd.

Begrippen	<ul style="list-style-type: none"> Derden: ieder ander dan een verzekerde die belang heeft bij het saneren van een door een verzekerde veroorzaakte verontreiniging (milieuschade). Eigen gebrek: als in het verzekerde object iets vanuit zichzelf stukgaat. Bijvoorbeeld als gevolg van constructie-, materiaal-, of fabricagefouten. Locatie: de eigen locatie en/of de locatie van derden. Sanering: het ongedaan maken van de verontreiniging. Dit is: <ul style="list-style-type: none"> onderzoek, reiniging, opruiming, transport, opslag, vernietiging en vervanging van grond en/of (grond)water; isolatie van de verontreiniging; opruimen en afvoeren van asbest en daarmee verontreinigde zaken. Verontreiniging: De aanwezigheid van een stof in een zodanige concentratie dat toepasselijke overheidsnormen die gelden op het moment dat de aanwezigheid van de stof zich manifesteert, worden overschreden.
Wat is verzekerd?	Als milieuschade veroorzaakt is door een verontreiniging die het rechtstreekse en uitsluitende gevolg is van een onvoorziene gebeurtenis, is/zijn verzekerd: <ul style="list-style-type: none"> de kosten van sanering; kosten en/of schade die het gevolg zijn van de sanering; andere schade aan zaken van verzekeringnemer of verzekerde door de sanering; andere schade aan zaken van een derde, inclusief de daaruit voortvloeiende schade, voorgevallen buiten de verzekerde locatie; de kosten om de schade en/of de oorzaak daarvan vast te stellen (expertise); kosten om direct dreigende schade of verdere schade te voorkomen (beredding en/of preventieve opruiming); kosten van herstel en beschadiging van bestrating en beplanting, veroorzaakt door de sanering; kosten van hulpconstructies om de sanering te kunnen uitvoeren; kosten van het herstellen van veroorzaakte schade die nodig was om de sanering te kunnen uitvoeren (zoals afbraak en herbouw). Bij herstel- en/of herbouw vergoeden wij maximaal het verschil tussen de verkoopprijs voor en na de afbraak; kosten van herstel of vervanging van ondergrondse pijpen, leidingen en/of kabels, die door de sanering beschadigd zijn.

	<p>Als u de verzekerde eigen locatie huurt is ook verzekerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kosten en/of schade als gevolg van de sanering voor de medehuurlers en of verhuurder; • andere zaakschade van de medehuurlers en/of de verhuurder, voorgevallen binnen de verzekerde locatie. <p>De vergoeding van schade aan medehuurlers en verhuurder van de locatie keren wij alleen uit als u ons daarvoor toestemming geeft.</p> <p>Milieuschade op een locatie van derden, veroorzaakt met of door motorrijtuigen is alleen verzekerd als deze schade:</p> <ul style="list-style-type: none"> • is veroorzaakt met of door een aanhangwagen die, na van een motorrijtuig te zijn losgemaakt of losgeraakt, veilig buiten het verkeer tot stilstand is gekomen; • is veroorzaakt door lading, bij het laden of lossen van motorrijtuigen; • is toegebracht door lading die zich bevindt op dan wel valt of is gevallen van een motorrijtuig. • een gevolg is van het parkeren van een motorrijtuig of losgekoppelde aanhangwagen op een parkeerlocatie van een ander (derde). Na het verlaten van de parkeerlocatie geldt de dekking uitsluitend als een milieuschade zichtbaar wordt binnen zes maanden vanaf de datum van vertrek van deze parkeerlocatie.
<p>Wat is niet verzekerd?</p>	<p>Niet verzekerd is schade:</p> <ul style="list-style-type: none"> • als u niet voldoet aan de afspraken en regels van deze dekking; • als de milieuschade zichtbaar wordt nadat de verzekering is beëindigd; • als de milieuschade later dan één jaar na het zichtbaar worden ervan wordt geclaimd; • schade veroorzaakt door: <ul style="list-style-type: none"> • aardbeving of vulkanische uitbarstingen; • bezwijken of overlopen van dijken, kaden, sluizen of andere waterkeringen. • boetes, afkoopsommen en de (gerechts)kosten die er mee te maken hebben; • door onvoldoende zorg of onvoldoende onderhoud; • door het hebben van vestigingen in het buitenland. Dit is wel verzekerd als het aan ons is doorgegeven en op het polisblad staat; • door bestaande verontreinigingen; • door genetische verandering; • veroorzaakt door activiteiten van de medehuurlers of verhuurder van de verzekerde locatie. Behalve als dit uitdrukkelijk is meeverzekerd; • die wordt veroorzaakt door of te maken heeft met de ondergrondse opslag in tanks. <p>In artikel 11. 'Wat is niet verzekerd?' staat wat nog meer niet verzekerd is.</p>
<p>Eigen risico</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Het eigen risico staat op het polisblad en geldt per sanering. • Als wij het eigen risico voorschieten moet u dit direct aan ons terugbetalen.
<p>Maximum vergoeding per sanering</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De maximum vergoeding per sanering is het verzekerde bedrag zoals genoemd op het polisblad. • Valt de totale schade hoger uit dan het maximum? Dan verlagen wij de vergoedingen verhoudingsgewijs. • Als door één verontreiniging zowel schade aan de eigen locatie als aan één of meer locaties van derden ontstaat, dan komt het overschot van het verzekerde bedrag van de ene dekking ten goede aan de andere dekking.
<p>Bijzonderheden</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De vergoeding van kosten en schade van derden doen wij alleen als u ons daarvoor toestemming geeft. • Is de oorzaak van de schade een eigen gebrek van de opstallen of roerende zaken veroorzaakt door fouten in ontwerp, constructie of materiaalkeuze? Dan is de schade ook gedekt. Hiervoor geldt wel dat voldaan moet zijn aan alle onderhoudsverplichtingen. • Voor installaties, machines en leidingen geldt dat er alleen dekking is voor eigen gebrek gedurende vijf jaar nadat deze nieuw zijn opgeleverd. Dit geldt ook voor nieuwe onderdelen. • Wij vergoeden de schade zo snel mogelijk nadat wij alle informatie hebben ontvangen. Als wij hier toch langer dan vier weken mee wachten dan krijgt u van ons ook de wettelijke rente, ook al komt het totaal van de vergoedingen boven het verzekerd bedrag uit. • Als u ergens anders voor dezelfde risico's bent verzekerd, dan dekt deze verzekering alleen het meerdere boven die andere verzekering. Als die andere verzekering geen dekking biedt omdat u bij ons verzekerd bent, dan vergoeden wij de gedekte schade in de vorm van een voorschot. Hierbij draagt u uw rechten aan ons over zodat wij de schade kunnen terughalen bij de andere verzekering.

22.2. Aanvullende dekking Inkomende milieuschade

U heeft deze aanvulling als het op uw polisblad staat. Dit is een aanvulling van de dekking voor de eigen locatie.

Met deze dekking bent u ook verzekerd als de milieuschade aan uw eigen locatie buiten deze eigen locatie is ontstaan.

Wat is verzekerd?	Verzekerd is: <ul style="list-style-type: none"> Schade aan de verzekerde eigen locatie als de gebeurtenis die milieuschade veroorzaakt plaats vindt buiten de verzekerde eigen locatie, maar wel binnen een straal van 25 kilometer van de verzekerde eigen locatie.
Maximum vergoeding	<ul style="list-style-type: none"> Deze dekking is gemaximeerd tot € 125.000 per sanering.

22.3. Bedrijfsschade door sanering van de eigen locatie

Door de sanering van een milieuschade kan het mogelijk zijn dat uw bedrijf (gedeeltelijk) stil gelegd moet worden. Hierdoor kan er sprake zijn van verlies van brutowinst. Deze Bedrijfsschadedekking geeft hier een vergoeding voor.

Begrippen	<ul style="list-style-type: none"> Bedrijfsschade: verlies van brutowinst doordat het bedrijf is stilgelegd.
Wat is verzekerd?	<ul style="list-style-type: none"> Bedrijfsschade door de sanering van een milieuschade, maar alleen als de sanering zelf ook is verzekerd onder deze verzekering. Kosten om direct dreigende bedrijfsschade te voorkomen en te beperken.
Wat is niet verzekerd?	<ul style="list-style-type: none"> Boetes of kosten door het niet of vertraagd nakomen van contracten. Afschrijving op dubieuze debiteuren en afschrijving op de door de verzekerde gebeurtenis beschadigde (on)roerende goederen.
Maximum vergoeding	<ul style="list-style-type: none"> De maximum vergoeding voor bedrijfsschade en de vergoeding voor de sanering samen is het verzekerde bedrag zoals genoemd op het polisblad. Bedrijfsschade wordt vergoed voor een periode van maximaal 52 weken. De periode start zodra het saneren begint (na het onderzoek). De extra gemaakte kosten om bedrijfsschade te voorkomen en te beperken worden maximaal vergoed tot de verwachte besparing aan bedrijfsschade.

22.4. Aan welke regels moet u voldoen voor de dekking voor milieuschade?

Voor deze milieuschadedekking gelden enkele specifieke regels. Hier moet u zich aan houden.

Regels voor de hoeveelheid gevaarlijke stoffen	De hoeveelheid milieugevaarlijke stoffen op de locatie mag niet meer bedragen dan 1.000 kg of liter. De milieugevaarlijke stoffen die als lading of voor normaal gebruik aanwezig zijn in motorrijtuigen, aanhangers en opleggers tellen niet mee.
Inspectie	<ul style="list-style-type: none"> Wij hebben het recht de verzekerde locatie te (laten) inspecteren. U bent verplicht alle medewerking te verlenen die voor een goede beoordeling van het verzekerde risico nodig is. Wij kunnen u verplichten (na inspectie) maatregelen te nemen om risico's te verminderen. Werk niet mee aan een inspectie? Of neemt u niet de maatregelen die wij van u vragen? Dan beëindigen wij de dekking.
Dekking na einde verzekering	<p>Als de dekking Milieuschade is beëindigd, blijft de dekking nog één jaar van kracht voor verontreiniging en zaakschade die toch nog zichtbaar wordt. Hierbij moet de verzekerde gebeurtenis wel tijdens de looptijd van de verzekering hebben plaatsgevonden.</p> <p>Deze 'uitloop' geldt niet als de schade verband houdt met uw verplichtingen zoals hiervoor genoemd bij 'Inspectie'.</p>

22.5. Regels voor sanering

Voor het reinigen (saneren) van een verzekerde locatie na een milieuschade gelden de volgende regels.

Wat moet u doen?	<ul style="list-style-type: none"> • U regelt de voorbereiding en uitvoering van de sanering. • U zorgt er voor dat er een saneringsplan wordt opgesteld. • Voordat met het saneren wordt begonnen moet het saneringsplan door ons zijn goedgekeurd. • De opdracht tot sanering moet binnen een door ons bepaalde tijd door u worden gegeven. • Als de opdracht tot sanering niet binnen de door ons vastgestelde tijd wordt gegeven verliest u het recht op de vergoedingen uit deze verzekering. Ook kunnen wij de verzekering beëindigen.
Bijzonderheden	<ul style="list-style-type: none"> • Als een bestaande verontreiniging wordt verergerd door een verzekerd gevaar, dan worden alle kosten van de sanering van de toegevoegde verontreiniging vergoed. Het maakt hierbij niet uit als hierdoor ook de bestaande verontreiniging wordt gesaneerd. Als er duidelijk meer kosten worden gemaakt uitsluitend voor de sanering van de bestaande verontreiniging, dan worden deze meerkosten niet vergoed. • Als de sanering niet voor u, maar voor een belanghebbende derde, wordt uitgevoerd dan gelden deze regels voor die derde en moet hij deze uitvoeren.

22.6. Verweerbijstand voor saneren

Met deze dekking krijgt u juridische ondersteuning. Deze is bedoeld voor verweer tegen derden die u aansprakelijk stellen voor veroorzaakte milieuschade buiten de verzekerde locaties. In onderstaand overzicht leest u wat wel en niet verzekerd is.

Begrippen	<ul style="list-style-type: none"> • Juridische ondersteuning: het behartigen van uw juridische belangen wanneer u een geschil heeft met één of meerdere andere partijen. • Expert: een erkende deskundige op het betreffende gebied. Deze brengt voor de behandeling van de zaak een rapport uit. • Zaak: een geschil waarvoor u juridische ondersteuning heeft aangevraagd.
Wat is verzekerd?	<p>Verzekerd is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Juridische ondersteuning als anderen u aansprakelijk stellen voor een milieuschade. • Juridische ondersteuning bij een geschil met de overheid over de sanering.
Eigen risico	Voor verweerbijstand geldt geen eigen risico.
Wat is niet verzekerd?	<p>Niet verzekerd is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • als u zonder onze toestemming kosten maakt voor juridische ondersteuning. • als er volgens ons geen redelijke kans is op succes. • boetes, afkoopsommen en andere bij wijze van straf opgelegde maatregelen. • zaken die bij het afsluiten van de verzekering al bestonden. Of zaken waarvan u toen al kon verwachten dat ze zouden ontstaan. <p>In artikel 22.1. 'Eigen locatie en locatie van derden' en in artikel 11. 'Wat is niet verzekerd?' staat wat nog meer niet verzekerd is.</p>
Maximum vergoeding per zaak	De maximum vergoeding voor verweerbijstand is het bedrag dat op het polisblad is genoemd. Hieronder vallen het inschakelen van deskundigen (waaronder advocaten), proceskosten en kosten van getuigen die u van de rechter moet betalen.
Bijzonderheden	<ul style="list-style-type: none"> • Wij verlenen de rechtsbijstand zelf en zullen in eerste instantie proberen het geschil met de tegenpartij op te lossen. Maar we kunnen ook besluiten de behandeling over te dragen aan een advocaat. Deze moet wel gevestigd zijn in het land waarin de zaak dient. U kunt zelf de advocaat kiezen aan wie wij de opdracht moeten geven, als: <ul style="list-style-type: none"> • wij een opdracht aan een advocaat geven om uw belangen te behartigen in een gerechtelijke of administratieve procedure; • ook de tegenpartij voor rechtsbijstand verzekerd is en door ons moet worden bijgestaan. • Als wij van mening zijn dat een expertiserapport nodig is, zullen wij namens u een expert inschakelen. • Wij zijn niet aansprakelijk voor schade die ontstaat door het werk van externe deskundigen. • Is er een geschil tussen u en ons over de juridische bijstand? Dan kunt u deze zaak één keer voorleggen aan een onafhankelijke advocaat. Deze mag u kiezen. Wij betalen de kosten hiervan en zullen uw zaak verder behandelen zoals de advocaat adviseert. • Als u in het ongelijk bent gesteld, mag u ook zelf verder gaan met procederen. Wint u de zaak dan alsnog? Dan betalen wij na afloop tot maximaal het verzekerde bedrag. • Wordt de tegenpartij tot een vergoeding van de juridische kosten veroordeeld? En heeft u dit geld van de tegenpartij ontvangen? Dan moet u de door ons gemaakte kosten tot maximaal dit bedrag aan ons terugbetalen.

